

ואירי בעיקר; יתכן שלחרק גדול של הצבא הבריטי לא יהא כל שימוש מעשי במזרח הרחוק. אם חלק מן הצבא הבריטי יוחזק איפוא באירופה או ישוחרר, יקל ביותר על אותם אמריקאים, המתיחסים לאנגליה באי-חיבה או בחשד, לטעון שהאנגלים משתלפים מן המלחמה; שנהגים הם מיתרון זמן לטיפוח מעמדם במסחר הבינלאומי, בעוד שמתחריהם האמריקאיים עסוקים במקום אחר; שהאנגלים עוסקים כבר בקימום ארצם, בעוד שאנו שקועים עדיין במלחמה עד צוואר. על אפשרות כזו יש להקדים ולחשוב, שכן אותו הזמן אולי אינו רחוק כלל.

ד פ ו ט ה צ ב ז

בריגדה

בריגדת-הרגלים בצבאות אירופה

לרוב מנתה, דיביזיות-רגלים שתי (לעתים — שלש) בריגדות רגלים. בצבאות יבשת-אירופה ובארצות-הברית של אמריקה היתה כל בריגדה כזאת מורכבת, שני רגימנטים של רגלים (על צבא-בריטניה עוד ידובר לחוד). ברוב המדינות היו בריגדי-מנט שלשה בטליונים, שכל אחד מהם מנה בימי מלחמה כאלף איש; יוצאת מהכלל היתה רוסיה, (ועד לסוף המאה ה-19 גם איטליה) שבריגמנט התקין שלה היו 4 בטליונים. בריגדת-רגלים מנתה איפוא בראשית מלחמת-העולם הראשונה כ-6000 איש-רגלי (או, כפי שהיה מקובל לומר — כ-6000 "כידונים"). היו צבאות, שבהם נהגו להוסיף על הרכב זה של הבריגדה עוד בטליון אחד של חיל-רגלים מוכתר, קל-תנועה ומאומן ביותר — שקראו לו בשם: "סלעים", "ציידיים" או "ברסלירים" (כאיטל-יה); וע"י כך היתה הבריגדה עולה (שוב — בימי מלחמה, כשאנשי-המילואים נקראו אל הדגל) עד כדי 7000 "כידון". סיפוחן הקבוע של יחידות חיל-התותחנים אל בריגדות-הרגלים, שהיה מצוי בכמה צבאות עוד במאה ה-19, שוב לא היה נהוג כלל. כן טרם הונהג צירוף קבע של חילות-השירות לסוגיהם, כתוצאה

המושג, "בריגדה"*) כמבנה-צבא קבוע, נתגבש לראשונה כמאה הי"ז בצבאו של גוסטב-אדולף, מלך שבדיה, המצביא הגדול בדורו. מאז עברו על מושג זה תמורות וגלגולים לא-מעט.

בראשונה היו הבריגדות לעתים קרובות "מעורבות" אם כי לא תמיד, ולא בכל צבא. הן הכילו למשל, שני רגימנטים של רגלים, ורגימנט או שנים של פרשים (באותה תקופה היו מצרפים לעתים, הן לרגלים והן לפרשים, תותחים קלים עשויים כרזל או עור). אולם, מאז היו הדיביזיות למבנה הצבאי ה"אב-טונומי" התקין, המצרף בתוכו חיילות מסווגים שונים, הפכו הבריגדות, במאה ה-19 וראשית המאה ה-20, בדרך כלל למבנים המצורפים מיחידות חיל אחד: רגלים או פרשים**). על מבנה הדיביזיה הרגילה בתחית לת מלחמה הראשונה, ועל התמורות שחלו בו בתקופת שבין 1914 ל-1939. וכן על הדיביזיות בחיל-השריון ובחיל-הפרשים — המהוות בעצם ענין בפני עצמו — ועל הבריגדות שבתוכן, עמדנו בחוברות קודמות***).

*) המקור Brigade בצרפתית, נובע מ-Brigata באיטלקית. מוצאו מן המלה Briga (פריכ).

** לא ידובר כאן על בריגדות של ארטי-לדיה, ושל חיילות טכניים, באשר להן אופי ארגוני וטקטי שונה.

*** ראה — "אשמורות", חשוף ת"ש.

"מושגי יסוד — הדיביזיה החדשה" ו"מחנות", שבט ת"ש, "דפוסי צבא"; — "דיביזיות מוביליות בעבר ובהווה".

מכל זה, לא מילאה הבריגדה בימי שלום — מבחינה אדמיניסטרטיבית — כמעט כל תפקיד שהוא ותעודתה היתה מתבלטת רק בתמרונים, שבהם היתה מתנסה בביצוע משימותיה הטקטיות, במסגרת תנועותיה ופעולותיה של הדיביזיה*).

הצבא האירופי הגדול האחרון, ששמר עד השליש האחרון של המאה ה-19 על הבריגדה כעל המבנה הטקטי העליון של הצבא, והיה מחבר ישר, בלי ה"מחיצה" של ארגון דיביזיוני, 4 או 5 בריגדות כדי קורפוס. הצבא בתור המבנה הצבאי האסטרטגי — היה האוסטרי. בהתאם לכך נהוג היה בו לצרף לבריגדות אלו לא רק בטליוני "ציידים", אלא גם סוללות תותחים, ולפרקים — פלוגות פרשים, למעין "דיביזיות מעטיות".

בריגדת הרגלים הבריטית

יוצאת דופן בין צבאות העולם היתה בריגדת הרגלים הבריטית בת ארבעות הברטליונים. בשל כך גם הדיביזיה הבריטית (מאז הונהג בבריטניה — בראשית המאה הזאת — הארגון הדיביזיוני הקבוע), אם כי שמרה על עצמה אינפנטרית הדומה לזו של צבאות היבשת (12 בטליונים), שונה היה בנינה בפנים: תחת 2 בריגדות בנות 6 בטליונים היו

(* אמנם גם על נחיצותה מבחינה טקטית נמצאו עוררין באותה התקופה; כי חלוקת הדיביזיה לשתי בריגדות — וחלוקת הבריגדה לשני רגימנטים — סתרו את העקרון, שהובע בין השאר גם ע"י קלאוזביץ, של צירוף 3-4 יחידות (ויתכן — גם 5 או 6) לחטיבה עליונה אחת. טענו, כי חסרה כאן גמישות, וכי מוטב לדיביזיה לנצח בדרך ישירה על ארבעת הרגימנטים שלה.

(**) בהמשך הימים הונהג גם בו הארגון הדיביזיוני כהולם יותר את הצורך בליכוד נמרץ של גופי צבא "מעורבים" גדולים יותר, ואף באוסטרית הפכה הבריגדה להיות לנמור, כה יותר שבשתי הדרגות של מבני הצבא הטקטיים הגדולים (דיביזיה ובריגדה) — להבדיל מהמבנה האינטרטיגי היסודי — הקורפוס.

בה 3 בריגדות בנות 4 בטליונים כל אחת. למבנה "משולש" זה של הדיביזיה הותאמו גם הסידורים לגבי אפשרויות השימוש בשאר החיילות שבכל דיביזיה, נוסף על הרגלים. וכך, לו היתה הדיביזיה מתקדמת בחזית פרוסה ורחבה של "שדרת בריגדות", אפשר היה לשלוח לפני כל בריגדה אסקדרון אחד מרגימנט הפרשים אשר לדיביזיה, שמנה בצבא הבריטי 3 אסקדרונים. אם נדרש לכרייגדות סיוע ארטילרי מהודק — ניתן היה לצרף אל כל אחת מהן אחד מחמשת "הפלגים" (***) הארטילריים של הדיביזיה בעוד ששני ה"פלגים" הנותרים, אחד של תותחים בני 3 אינץ', ואחד של האוביצרים בני 4.2 אינץ', היו נשארים ברזב הארטילרי של מפקד הדיביזיה. בדומה לזה ניתן היה לערוך את השימוש ב"מהנדסים המלכותיים" שבדיביזיה: — אם אלה מגו 4 "פלוגות שדה" ו"פלוגת צייד" אחת, אפשר היה להעמיד לרשות כל בריגדה, לעבודות הביצור, הסלילה וסילוק המוקשים שלה, "פלוגת שדה" אחת, כשהרכיבית נותרת עם "פלוגת הציוד", לרשות הדיביזיה. אך אלה היו סיפוחים לשעת הצורך שהקלו על שימוש גמיש בכוחות הדיביזיה הבריטית, אך לא הכללה אורגנית מתמדת של סוגי החיל השונים במסגרתה של בריגדה.

בריגדת הפרשים

בריגדת הפרשים היתה מורכבת כרגיל 2 או 3 רגימנטים. עצמתה מנתה בצבאות השונים, ממינימום של 1100 "חרבות" (כצבא הבריטי) ועד ל-2000 (כצבא הרוסי). בחיל הפרשים, שלרוב לא היו מרכוזים אותו בגופי צבא כה גדולים כמו את חיל הרגלים, היו רגילות יותר "הבריגדות העצמאיות", שאינן

(*) בחלקם עוד לפני מלחמת העולם, ובחלקם — מאוחר יותר.

(**) בני 18, 16 או 12 תותח — בזמנים השונים. בלשון הרשמית של הצבא הבריטי שלפני 1939 נקראו "פלגים" ארטילריים אלה "בריגדות" — אך לאמתו של דבר לא היתה בהן אלא דמיון לישוני בלבד.

של החלוקה הבריגדית חסר כאן. בצבאות אירופה היבשתית נשאר עוד ערך רציני למושג "בריגדה" בכמה מקרים מיוחדים, כגון של "בריגדות הרריות עצמאיות", שנועדו למילוי תפקידים חשובים בצבאה של שווייץ-יה, בעתות מלחמה או גיוס מלא.

בצבא ארה"ב חלה אותה התמורה עצמה שבצבאות צרפת וגרמניה — אלא שהיא אחרת לחלוטין, והמעבר אל "הדיביזיה המשולשת" (Triangular Division) כנוצע שם בחלקו (בצבא הים הדרומי) ערב כניסת ארה"ב למלחמת העולם השנייה, ובחלקו — (לגבי דיביזיות "המשמר הלאומי") — רק בזמן המלחמה. בצבא האדום, בו הוכנס מלכתחילה "העיקרון המשולש", מנו הבריגדות במלחמת האזרחים ואחרית 9 בטליונים (3 רגימנטים תלת-בטליוניים), אך בזמן מאוחר יותר בטלו הבריגדות בחיל-הרגלים* ושרדו בארטיילריה, בחיל-הפרשים והשריון וכחילות טכניים.

שונה מזו היתה התפתחותו של מושג-הבריגדה בצבא הבריטי.

כפי שכבר צוין, היתה הבריגדה הבריטית מלכתחילה קטנה יותר, כי תהא להיות צירופם של שני רגימנטים תלת-בטליוניים, היתה מצורפת מ-4 בטליונים בודדים (בצבא הבריטי לא קיים למעשה רגימנט-הרגלים כמושג ארגוני-טקטי קבוע). כתוצאה מזה, גם כשהגיעו הדברים לידי הפחתת מספר הבטליונים בדיביזיה, בדומה לצבאות היבשת, לא בטלה הבריגדה הבריטית, כי אם נעשתה לגוף המקביל בגודלו לרגימנט-הרגלים שבצבאות האחרים. ראשית התמורה הסתמנה בשלהי 1935, כשהוחלט בפרינציפ לרכז את כל מכוונות-היריה "הכבדות" שבתוך בטליוני-הרגלים ולהפוך את הבטליון הרביעי שבכל בריגדה לגדוד-מכוונות-היריה. זה היה רק צעד ראשון, כי אחריו באה הוצאתן של חטיבות מכוונות-היריה האלו מתוך הבריגדות כדי לצרפן במידת הצורך, אחת-שתים לכל

מצטרפות לדיביזיות, אם כי בדרך כלל היו מחברים 2-3 בריגדות לדיביזיות-פרשים. מכיון שבריגדות-פרשים היו עלולות יותר להשלח למרחקים ולפעול פעולה עצמאית, היה מקובל לצרף אליהן גם ארטיילריה משלהן — לרוב סוללה-רכובה אחת (4-6 תותחים), ולפרקים — אף "פלג" בן שתי סוללות. כן קיימות פלגות של חיל-המהנדסים רכוב, וחטיבות-הקשר, שלעתים היו מספחים אותם לבריגדות-הפרשים. בכמה מן הצבאות כלל המבנה האינטרטיגי הקרוי "קורפוס הצבאי" גוסף לדיביזיות-הרגלים והרזרבה-הארטיילרי שבו, גם בריגדות-פרשים שלימה לתפקידי סיור אופרטיבי-שירות המשמרות והבטחת האגפים. אך בהמשך ההתפתחות קטן היקפו של חיל-הפרשים המצורף למבני-צבא כלליים כאלה, והועמד על אסקדרונים אחדים.

תמורות מאז 1914

כל מושגיו של הארגון הבריגדי נשתנו תכלית שינוי בהשפעתה של מלחמת-העולם 18-1914. לראשונה הורגש שינוי זה בצבאות יבשת-אירופה. המעבר, שחל בשנות המלחמה בחזית המערבית, מדביזיה בת ארבעה רגימנטים, לזו של שלשה, ביטל את עצם האפשרות של חלוקה לבריגדות*. אמנם המונח "בריגדת-הרגלים" נשתמר בצרפת גם אח"כ; אך מונח זה סימן מעכשיו לא חלוקה מסוימת של חיל-הרגלים אשר לדיביזיה, כי אם כלל הרגלים שבה (היינו — כל שלשה זרגימנטים יחד) שהועמדו תחת פיקודו המיוחד של "מפקד בריגדת-הרגלים"; בדומה לכך לל הארטיילריה שבדיביזיה ("בריגדה ארטיילרית" שבה, על מפקדה); תוכנה הקודם

(* אמנם דיביזיות בנות 3 רגימנטים נתיקיימו בכמה מדינות גם לפני 1914. כך, למשל, בתורכיה, בה הכניסה המשלחת הצבאית הגרמנית בראשותו של פון-דר-הולץ את העקרון ה"משולש" בכל המבנה הצבאי (במקום "המרובע", שהיה מקובל לפני כך ברוב הצבאות). וכך היה בעוד מדינות, כשל קוטן צבאן והרצון לקיים מספר דיביזיות מסוים (יון, ועוד).

(**) והדיביזיות הועמדו מאז על 3 בטליונים.

(*) מטפוס "ויקרכ", הקרויות כיום "בינוניות". מספרן היה 16 לבטליון.

דיביזיות רגלים, כנורב מרוכז של עצמת אש, וכן להשתמש בהן להפקידים דומים אחרים. נמצא, כי מעכשיו היתה הבריגדה הבריטית מורכבת רק שלשה בטליונים — ומבחינה זאת (אם כי לא בקביעות הרכבה הפנימי) דמתה לגמרי לרגימנט הרגלים שבצבאות היבשת.

יש לזכור איפוא שמושג "בריגדת הרגלים" ששרד בצבא הבריטי, היתה שונה ביסודו מזה שהיה מקובל בשאר צבאות אירופה. לבריגדת הרגלים המוקטנת הזאת ניתנו אחר-כך, ערב המלחמה הנוכחית, ובה מהלכה, כמה השלמות, — בדומה ל"חוספוט" הקיימות בתוך הרגמנטים שביבשת. כזאת היתה בתחילה הפלוגה של תותחים א. ט. אבטומטיים, קלים מאוד (בני 25 מ"מ) — כיחידה העומדת לרשותה הישירה של מפקדת הבריגדה. בהמשך ההתפתחות נשתנה כידוע זיונו הא.ט. של חיל הרגלים הבריטי ותורתיים א.ט. "בני 2 הליטראות", ולבסוף — גם "בני 6 הליטראות" הופיעו בתוך הבטליונים של רגלים.

כך נעשה למושג מקובל השילוב לתוך

בריגדה

המושג «בריגדה מוגברת» (Verstärkte Brigade בגרמנית), התפתח בהדרגה מתוך הצורך בהפעלתה האופרטיבית העצמאית-למדי של גופי צבא "מעורבים" (מכל סוגי החיל), בגודל שהוא למטה מדיביזיות רגלים תקינות*): אל אחת מבריגדות הרגלים הרגילות היו מצרפים יחידות מתוך סוגי החיילות הנוספים (ארטילריה, מהנדסים, פרישים, או יחידות-סיוור ממונעות ומשוריינות קל, חיליקשר, הובלה, יחידות-רפואה) וע"י כך היו מכשירים אותה להתרחקות יתרה ממרכזי הכוח הצבאי ולמילוי משימות עצמאיות: בקיצור — היו הופכים אותה

(* מן הראוי לציין בהודמנות זו שוב כי "דיביזיות-הרגלים" פירושה למעשה דיביזיה מעורבת, שהרגלים מהווים אמנם את עיקר הרכבה; דיביזיות-רגלים "טהורה" אינה בנמצא בשום צבא מצבאות העולם.

הרכבה-הבריגדה של יחידות-סיוע, שהבטליונים עלולים להזקק לתן מדי פעם בפעם, אך אין זה נוח להכניסן לתוך ארגונם של הבטליונים גופא. כאלו הן, לצורך של אש-תלולת-המסלול, — המרגמות בנות 4.2 אינץ' הבאות נוסף על המרגמות בנות 3 אינץ' ובנות 2 האינץ', הכלולות בתוך הבטליונים. כשביל לזכות בסיועה של אש שטוחת-המסלול לול התחילו שוב מצרפים לבריגדות הטיבות של מכוונת-יריה, "בינוניות", ולהבטחה בפני התקפות מן האויר מצרפים לבריגדה פלוגה של מכוני א.מ. כבדות, בעלות קוטר של 20 מ"מ. כל אלה הופכים את הבריגדה לגוף לוחם שלם בבנינו של חיל-הרגלים. אין תימה, שהגנרל-מיוור, וילסון, המנהל המיוחד לעניני חיל-הרגלים במיניסטריון-המלחמה הבריטי, לאחר שאמר (בשלהי 1943) כי "עם הפרדת כלייהנשק הכבדים האלה מן הבטליון נשמרה גמישותו הטקטית, וצירופם לבריגדה מאפשר תמיכה בחיל-הרגלים ע"י תוספת האש מקרוב" — הוא מסכם: "בריגדת חיל-הרגלים מגמתה להיעשות להטות בה הטקטית בה"א-הידיעה של חיל-הרגלים".

מוגברת

למשהו הדומה בהרכבו המנוון, אם כי לא בהיקפו הכמותי, לדיביזיה.

מבנים זמניים כאלה נדרשו בדרך הטבע במלחמות קולוניאליות או בארצות שממה וכן במלחמת-הריים, באופן מיוחד היה מקומם בארגונם של חילות-ספר, לאורך גבולות ארוכים, או בשטחים מבוותרים מאד ודלי-דרכים. טבעי היה שבחילות-ספר כאלה תקנה לעצמה "הבריגדה המוגברת" זכות-אורח גם כארגון-קבע.

אחת הדוגמאות הבולטות ביותר (אפשר לומר — הדוגמה הקלאסית) להקמת גופי צבא מעורבים קטנים, כיסוד לתכנית אופרטיבית שלמה, אנו מוצאים בארגונה של ההגנה הנוודעת על דרום-סיוור בעת המלחמה עם איטליה בשנת 1866, ע"י צבאות האוסטרים בפיקודו של הקולונל (אח"כ — הגנרל) פון קון. בהתאם לאופיה של הארץ ההררית והמבוותרת הגן על הכניסה לכל אחד מן העמקים

תת-מקלעים) כלולה גם בכל אחד מהבטליון-נים שבבריגדה. כן אפשרי הדבר שתדרש לגוף-צבא כזה יחידת-מילואים-וקלט לאימונם הראשון של המצטרפים אליו וכמקור להחלפת היוצאים מהשירות מחמת מחלות או פגיעות-אויב.

ב. ארטילריית-שדה, לפחות בהיקף של סוללה אחת של 12 תותחי-שדה* בתנאים ידועים לא מן הנמנע הוא, שיצורף לבריגדה מוגברת רגימנט שלם של ארטילריית-שדה (24 כליריה). כליריה התקין בתקופתנו הוא "התותח בן 25 ליטראות", שבתכונות הקליעה שלו הנו "בחצי-הדרך" בין "תותח" ל"האוביצר".

כן כוללת כל בריגדה-רגלים בריטית, כפי שכבר צוין, ארטילריה אנטי-טנקית, בין שהיא כלולה בתוך הבטליונים ובין שהיא מהווה יחידה בריגדית. היקפה הרגיל של פלוגת-תותחים א.ט. הוא 12-18 כליריה. בבריגדה מוגברת יכולה פלוגה כזאת לכוא גם נוסף על התותחים הא.ט. הכלולים בתוך הבטליונים של רגלים.

לכוחות-הארטילריה מתייחסת גם, לפחות, יחידה אנטי-מטוסית אחת. לרוב — זוהי פלוגה של מכוונות-יריה א.מ. ככדות בנות 20 מ"מ. (ראה לעיל). אך בבריגדה מוגברת, שנועדה למעמד עצמאי פחות או יותר, יכולה להיות כלולה גם סוללה אנטי-מטוסית ארטילרית קלה אחת (12 או 6 כליריה). להגנה על החיילות בפני התקפות מן האוויר, וביחוד — בפני מטוסי-אויב הממייכים טוס יחסית. התותח הא.מ. הרגיל בסוללה כזאת הוא מסוג "בופוריס" (דוגמה שבדיית, תוצרת בריטניה), שקוטר-לועו 40 מ"מ.

(* ארגונה של ארטילריית-השדה, הנהוג בצבא הבריטי מאז 1939, הוא: רגימנט, בן 24 כליריה, המתחלק לשתי סוללות, וכל סוללה מתחלקת ל-3 "מחלקות" או "גונדות" (Troops) בנות 4 כליריה כל אחת; גודל ה"סוללה" הבריטית יוצא-דופן ביחס לעולם כולו, כי כעת אין בשום צבא סוללות שוות ה"מחלקות" הבריטיות ל"סוללה" רגילה. העולות על 4 או 6 תותחים, ולאמתו של הדבר

גוף-צבא מעורב (מעין, דיביזיה זעורית*) בהיקף בין בטליון ל-3 בטליונים של רגלים, בצירוף סוגי-החיל אחרים: פון-קון קרא להם בשם "חצאי-בריגדות": ואת הרורב הכללי היוותה שם בריגדה-מוגברת. מן הלקח של קמפניית-המגן הנ"ל (שהצליחה למדי) יש בדרך כלל ללמוד הרבה על ארגונם של כוחות-צבא זעירים באופן יחסי, למילוי תפקידים עצמאיים.

המונח הבריטי, קבוצה בריגדית (Brigade Group) איננו מציין בהכרח גוף צבאי רב-צדדי כ"כ, כפי שצויין לעיל. לעתים פירושו פשוט בריגדה-הרגלים בצירוף חטיבה ארטילרית מסייעת. אך במידה שהי מדובר הוא לא בסידור זמני, בתוך מסגרת דיביזיונית קבועה, כי אט בגוף-צבא בפני עצמו, חלות על "קבוצה בריגדית" כל תכונות-ההרכב של בריגדה מוגברת כפי שתוארו. בהתאם לדפוסו של דצבא הבריטי-יכולה בריגדה מוגברת הנהוגה במסגרתו לכלול:

א. לפחות 3 בטליונים של רגלים (להלכה, יתכן לרכו גם עד 5 בטליונים במסגרת אחת, מבלי שיהיה צורך להזדקק להקמת בריגדה נוספת). כן לא מהנמנע צירופו של בטליון מכוונות-יריה מיוחד (או חטיבה קטנה יותר מאותו הסוג במסגרת בריגדה מוגברת עצמאית), האמת היא, כי לעם שלמות המבנה של גוף-צבא אופרטיבי יש צורך רב שתהיה בתוכו יחידה מסוג זה. אלא שאפשר כמובן, לספק צרכים כאלה של בריגדה מוגברת גם בדרך של מתן מספר מכוונות-יריה "בינוניות" לכל אחד מהבטליונים שלה, ומכל מקום, צירופן ליחידה "בריגדית" מיוחדת יתכן תמיד במהלך הגידול והתפתחות. מובן מאליו, שעצמה ניכרת של אש אבטומטית (כמה וכמה עשרות של מקלעי-ברן, וכן של

(* מונח, הלקוח מהארגון הצבאי של המהפכה הצרפתית (Demi-Brigade) אם כי שם היה פירושו פשוט — רגימנט-רגלים, הוא הוכנס רק בתוך רצון לשנות כל מונח שהיה מקובל בימי "המשטר-הישן", וביחוד, כשהיו כרוכות בו חוויות של מסורת גרודית, ששרשיה בעבר המלוכני.

בדרך כלל, בדברנו על העצמה הארטי-
לרית של בריגדה מוגברת כזאת, יש לזכור,
כי זה שנה שכוח-האש של חיל-רגלים בריטי
הוגבר ע"י התוספת של "ארטילריה-של-
היחיד" — כגון ה"פיאט" (בדומה ל"בזוקה"
האמריקאית), שאמנם היזל אחד או שנים
בלבד נושאים ומפעילים אותו, אך כטוחים
לא גדולים דומה פעולתו לזו של כלי-
יריה בארטילריה-השדה.

ג. לפחות, פלוגת-שדה אחת של "מהנד-
סים מלכותיים", לעבודות ביצור, סילוק מכ-
שולים וייקוש. לימינם של אלה תעמודנה גם
כוחות ה"חלוצים-הפרים" (חלוצי-הסער*)
שבחוד הבטליונים. ולא מהנמוע הוא שברי-
גדה מוגברת, ככל שתהיה עצמאית יותר
באופי תפקידה, תדרוש גם את הקצאתה, או
חלק לפחות, של "פלוגת-ציד" של "מהנדסים
מלכותיים"; ואולי גם פלגה של "מהנדסים
מלכותיים לחשמל ולמכונאות" (זה כשנתים
— "חיל" פני עצמו בצבא הבריטי), וכן
אולי כיתה של "חיל-הציוד המלכותי"; כל אלה
באם יכללו בתוך בריגדה עצמאית,
נועדו לתפקידי בדיק ותיקון דחופים של כלי
נשק (אפשר — גם ע"י סדורים לכך בתוך
הבטליונים) וכן של כלי-רכב (יתכן כי בבריגדה
מוגברת תדרש גם הקמת "פלגה לטיפול קל"
לבדק הרכב המנועי והמשוריין).

ד. פלוגת-תובלה של "חיל השירות המל-
כותי של הצבא" וכן יתכן "כחה"
— העולה לעתים בכוחה המספרי גם על
מחלקה שבחיל-הרגלים) מתוך אותו החיל,
לתפקידי אספקה שונים, כגון אפית-לחם, קצ-
נות וכיו"ב.

ה. יחידות "חיל-המאותים המלכותיים" —
נוסף על כיתות-הקשר שבתוך הבטליונים —
לשם קיום הקשר בין מפקדתה של הבריגדה
לבין יחידותיה, וכן בינה לבין מפקדות

Pioneers (א) (Infantry Pioneers)
להבדיל מנושאי האחרים של שם זה, —
הן כותות לעבודות הנדסיות-צבאיות.
** Assault Pioneers — לסילוק
מוקשים והריסת מעצורים בשעת התקפה על
עמדות האויב.

גבוהות יותר. הכוונה היא לקשר חוטי (טלפון,
ואולי גם טלגרף), אלחוטי וע"י רצי-אופנוע;
ואפשר שגם לאיתות חזותי (הליאוגרף, פנ-
סים וכיו"ב), — הכל לפי אופי התפקיד,
המסיבות. האופרטיביות ותנאי הארץ. (ודאג
לא כל דבר שהתנאים הנ"ל מצריכים אותו
חזקה עליו שיהא דוקא מצוי מלכת-חילה
בתוך הרכבה של החטיבה הזקוקה לכך; יש
התוספות הדרושות מבוצעות במהלך ההת-
פתחות מתוך הנסינות, ורבות הדוגמאות לכך
בתולדות המלחמות והצבאות).

ו. יחידה כל-שהיא של "חיל-הרפואה
המלכותי של הצבא": לא פחות מ"תחנת-
שרה לחבישות" (נוסף על "נקודות-העזרה
הגדולות" שליד הבטליונים) בענין זה —
ראה במדור "רשימות קצרות" בחוברת זו.

- לבריגדה מוגברת, פלגת-סיור בכוח מסוים,
כדוגמת "הבטליונים-לסיור", שהוקמו במהלך
המלחמה הזאת בצבא הבריטי והוענקו לדי-
ביזיות-הרגלים, לשם מילוי אותם התפקידים,
שהיו פעם מנת-חלקו של חיל-הפרשים הדי-
ביזיוני, היינו — גישוש, סיורים למרחקים,
מתן מהלומות מהירות לכוחותיו הקדמיים של
האויב, נסיונות לעקפת-האויב בממדים לא-
גדולים, בקיצור — מניעת אפתעה מצבאנו
אנו וגרימת-אפתעה לאויב. פלגה כזאת יכולה
להיות מורכבת רכב "נושאי-ברז" (שחלק מהם
הוא, למעשה, כידוע, "נושאי מרגמות"
ו"נושאי רובים א.ר.ט."), חיל-רגלים מוסע
במכוניות (אפשר — בלווית מכוונת-יריה),
וקלעי-אופנוע. מכל מסום, ראוי לציון
העובדה, שהבטליונים של רגלים כוללים ממי-
לא רכב "נושאי-ברז", וישישה בטליונים, למ-
של, צריכים להכיל כמה וכמה עשרות של
רכב-משוריין קל זה.

מתוך כל האמור נראה כי "בריגדה מוג-
ברת", מהתפתחותה המלאה ביותר, יכולה
להתקרב לאותו טיפוס של דיביזיות קט-
נות, שהופיע עם ראשית המלחמה הזאת ב-
לק ידוע של הצבא הבריטי (בדמות שלוש
"דיביזיות-המנוע" של הצבא הטריטוריאלי),
ושכל אחת מהן מנתה 7 בטליונים בלבד (כגון-
דל, הדיביזיה האיטלקית התקינה, מאז הריאור-

גניזתה של הצבא האיטלקי ערב המלחמה הנוכחית ובראשיתה). במקרים כאלה תלויים הדברים במגמה ובקצב הגידול. כריגדה מוגרת שתצטמצם במסגרת של שלושה בטל-יונים רגלים בלבד — עלולה למנות, עם צירופם של היחידות משאר החילות, מ-6000 ועד — 7000 איש צבא.

מכל מקום, כפי שכבר הזכר נסיכום הזה — הרעיון היסודי של כריגדה מוגרת הוא רעיון של "דיביזיה קטנה", המסוגלת מבחינת הרכבה ותכונותיה לבצע תפקידים אבסטרקטיים בסמוך לשדות קרב גדולים, או למלא תעודה עצמאית עיקרית בזירות התגור ששות מבודדות.

ר ש י מ ו ת ק צ ר ו ת

ההגנה הגרמנית בבוקג'

טבע הנוף ופני הקרקע בבוקג' הנורמנדי הוא כמעט אותו גורם שליט כמון בבורמה. אלא רשת-הדרכים כאן טובה כל כך, שאין לך פה כלום מאותן ההזדמנויות שיש שם לתנועות-איגוף סמויות מן העין. יש שארחה תוהה ושואל, האם לא יתכן לנהוג כאן בכל הנוגע לבעיות הטקטיות, לפי מושגיה של «מלחמת-ג'ונגל», דהיינו, — הפעלת קבוצות ניידות קטנות, שתהיינה בעות לאורכו ורכבו של חבל-הארץ כשהן תלויות פחות במגנזון ה«מגושם» של תובלה מיכנית? זוכרני לפני כמה שנים במועד הזה, בארתי ל«קומנדו» בתוך אימוניו, התיימרו אנשיה, שיש בכוחם להסתנן דרך כל דיביזיה שהיא בלי שיורגש בהם כלל, ולמעשה גם עשו זאת והצליחו, בעת ביצוע התרגילים הטקטיים. אולם ניידות שבעקב חנועה קלת-משא אפשרית אך ורק על חשבון הקרבת-מה של הכוח-המוזחץ אשר ליחידה: ואילו בנורמנדיה אין ספק בכך שהחיילות היריבים היו חמושים, ובעלי יכולת להנחית מהלומות קשות. יתר על כן, למועד הזה כבר הקימו הגרמנים קו הגנה רציף פחות או יותר, ובעומק-מה; ולמרות משקל הפגזים והפצצות הניתך עליהם, ולמרות האבידות הגדולות, הרי הם לוחמים גואשות על כל שעל אדמה, טביעת-העין שלהם ל«נוף צבאי» לא נוצלה מעולם ניצול יותר יעיל מבבוקג'. הסתכלות בעמדות שאבדו להם מעידה על כך כאלף עדים.

שיטת ההגנה שלהם מיוסדת על עקרון של פיזור; פיזור, אשר הוא גם מחפה באש על מלוא חזיתם. קוי הגדרות-החיות והתעלות בדרך התקדמותנו הוכשרו להגנה, וצוידו בשוחות עמוקות עשויות לשני אנשים, כל אחת עם גג עשוי עפר וקורות. בגני הסרי חבויות עמדות-בטון שדלתות-פלדה להן, ועומקן כדג שתי דיוטות מטה; בחוות ובתי-החצר, ואולי גם בערמות-החציר — קני מכונות-היריה שלהם, או טנקים מסותרים; וככל שיוזקרו קירות-נורמנדיה אפורי-הצבע, הרי בעורף של החצר או הבנין גסרצו חורים, מוחאמים להקל על התחמקות מהירה. אין לך שוחת-מרגמה, וכן מכונת-יריה או כלי-יריה א.י.ט. שאין לה עמדות אחרות מוכנות-מראש, וסידורי-ההגנה מן הטיפוס שהזכרתי לעיל שולטים תמיד על שדה-אש הטוב שבנמצא. נראה, כי «לקו ולמשקולת» הוא כעת עם הגרמנים שלא «להוציא ראשם החוצה» יתר על המידה, ומעל לכל — ליצור כל הכנדה אפשרית לנסיונות-ההתקפה מצד צבאות-הברית, עד כי אין לך התקדמות שתיעשה מבלי להתקל בצלפים מוסווים יפה וב«קבוצות-קרב» מורכבות מחיל-רגלים ומספר לשם העתקתו המהירה של כלי-היריה; לאחר שהופעל מן העמדה הראשונה, מעתיקים אותו לעמדה האחרת שטרם גילתה אה עצמה לאויב עיי האש היוצאת מתוכה. — המער.